

# A•dion choraichean cloinne agus dhaoineoga

Gheibhear na coraichean agad ann an **Cumhnant nan Duthchannan Aonaichte air Coraichean Cloinne** no an **UNCRC**. Is e aon de dhleastanasan a' Choimiseanair deanamh cinnteach gum faigh daoine ann an Alba eolas air a' chumhnant seo.

## Artaigilean an UNCRC

### Artaigil 1

Tha na coraichean sin aig a h-uile duine a tha fo aois 18.

### Artaigil 2

Tha coir agad dlon fhaighinn bho leathachas.

### Artaigil 3

Bu choir dha inbhich an rud as fhearr a dheanamh air do shon.

### Artaigil 4

Tha coir agad gun toir riaghaltas do choraichean dhut ann am fìorachas.

### Artaigil 5

Tha coir agad gum faigh thu stiùireadh bho do pharantan agus do theaghlach.

### Artaigil 6

Tha coir agad air beatha.

## **Artaigil 7**

Tha coir agad gum faigh thu ainm agus duthchas.

## **Artaigil 8**

Tha coir agad gum faigh thu aithne.

## **Artaigil 9**

Tha coir agad gum bi thu a' fuireach comhla ri do pharantan mura dean sin cron ort.

## **Artaigil 10**

Matha thusa no do pharantan a' fuireach ann an duthchannan eadar-dhealaichte, tha coir agad faighinn air ais comhla ri cheile agus a bhith a' fuireach san aon aite.

## **Artaigil 11**

Cha bu choir gun deidheadh do thoirt am bruid.

## **Artaigil 12**

Tha coir agad gum bi beachd agad agus gun teid eisteachd ris agus aire cheart a thoirt dha.

## **Artaigil 13**

Tha coir agad gum faigh thu a-mach mu dheidhinn rudan agus gun innis thu de tha thu a' smaoineachadh, tro bhith a' deanamh ealan, a' comhradh agus a' sgrìobhadh mura bris seo coraichean dhaoine eile.

## **Artaigil 14**

Tha coir agad gu smaoinich thu le do thoil fhein agus gum bi creideamh sam bith a roghnaicheas tu agad le stiùireadh bho do pharantan.

## **Artaigil 15**

Tha coir agad gum bi thu comhla ri caraidean agus a bhith nad bhall no bhith a' steidheachadh chlubaichean, mura bris seo coraichean dhaoine eile.

## **Artaigil 16**

Tha coir agad gum bi beatha phriobhaideach agad. Mar eisimpleir, faodaidh tu leabhar-latha a chumail nach fhaod duine sam bith eile fhaicinn.

## **Artaigil 17**

Tha coir agad gum faod thu fiosrachadh a thional bho na meadhanan.

## **Artaigil 18**

Tha coir agad gun teid do thogail le do pharantan cho fad's a tha seo comasach.

## **Artaigil 19**

Tha coir agad gun teid do dhion bho bhith air do ghortachadh no bhith a' faighinn droch laimhseachadh.

## **Artaigil 20**

Tha coir agad dìon agus cuideachadh sònraichte fhaighinn mura h-eil e comasach dhut a bhith a' fuireach comhla ri do pharantan.

## **Artaigil 21**

Tha coir agad an curam as fhearr a tha comasach fhaighinn ma tha thu air d' uchd-mhacach no ann an daltachd.

## **Artaigil 22**

Tha coir agad gum faigh thu dìon agus cuideachadh sònraichte mas e fogarrach a th' annad.

## **Artaigil 23**

Matha thu ciorramach, nad inntinn no nad chorp, tha coir agad gum faigh thu curam agus foghlam sònraichte.

## **Artaigil 24**

Tha coir agad gum faigh thu an t-slainge as fhearr a tha comasach agus gum faigh thu curam agus fiosrachadh medigeach.

## **Artaigil 25**

Tha coir agad gun deidheadh suil a chumail air do shuidheachadh beatha gu cunbhalach ma tha thu a' fuireach airfalbh bhon dachaigh.

## **Artaigil 26**

Tha coir agad gum faigh thu cuideachadh bhon riaghaltas ma tha thu bochd no ann an dith.

## **Artaigil 27**

Tha coir agad gum bi ire beothachd math gu leer agad.

## **Artaigil 28**

Tha coir agad foghlam fhaighinn.

## **Artaigil 29**

Tha coir agad foghlam fhaighinn a bheir leasachadh air do phearsantachd, a bheir speis do choraichean dhaoine eile agus don arainneachd.

## **Artaigil30**

Ma bhuineas tu do mhion-choimhearsnachd tha coir agad tlachd fhaighinn bho do chultar, cothrom air do chreideamh a chuir an gnìomh agus do chanan fhein a chleachdadh.

## **Artaigil31**

Tha coir agad air cluiche a dheanamh agus fois a ghabhail le bhith an sas ann an rudan mar spors, ceol agus drama.

## **Artaigil32**

Tha coir agad dìon fhaighinn bho obair a tha a' deanamh cron air do shlainte no air d' fhoghlaim.

## **Artaigil33**

Tha coir agad dìon fhaighinn bho dhrogaichean cunnartach.

## **Artaigil34**

Tha coir agad dìon fhaighinn bho dhrabastachd.

## **Artaigil35**

Chan fhaod duine do chuir am bruid no do reic.

## **Artaigil36**

Tha coir agad dìon fhaighinn bho ghabhail-brath de sheorsa sam bith eile.

## **Artaigil37**

Tha coir agad nach teid do pheanasachadh ann an doigh borb no cronail.

## **Artaigil38**

Tha coir agad dìon fhaighinn aig am cogaidh. Matha thu fo aois 15, cha bu choir dhut uair sam bith a bhith anns an arm no ann am blar.

## **Artaigil39**

Tha coir agad cuideachadh fhaighinn ma chaidh do ghortachadh, do chuir ann an suarachas, no do dhroch laimhseachadh.

## **Artaigil40**

Tha coir agad air cuideachadh gus thu fhein a dhìon ma tha thu fo chasaid gun do bhris thu an lagh.

## **Artaigil41**

Tha coir agad air coraichean lagha anns an duthaich agad no gu eadar-naiseanta a bheir dhut coraichean nas fhearr na iad sin.

## **Artaigil42**

Bu choir gum biodh fios aig a h-uile inbheach agus leanabh mun chumhnant seo.

## **Tuilleadh Artaigilean**

Tha artaigilean 43 - 54 mu dheidhinn an doigh anns am bi riaghaltasan agus buidhnean eadar-naiseanta ag obair gus coraichean a thoirt dha clann.